

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI

KHOA THƯ VIỆN – THÔNG TIN

□ * □

**CÔNG TÁC TỔ CHỨC VÀ KHAI THÁC NGUỒN LỰC
THÔNG TIN TẠI TRUNG TÂM THÔNG TIN - THƯ VIỆN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC THƯƠNG MẠI HÀ NỘI**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

GIÁO VIÊN HƯỚNG DẪN: ThS LÊ THỊ THÚY HIỀN

SINH VIÊN THỰC HIỆN : TRẦN THU HIỀN

LỚP : TV41A

HÀ NỘI - 2013

MỤC LỤC

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

LỜI NÓI ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu.....	2
3. Mục đích nghiên cứu.....	2
4. Phương pháp nghiên cứu.....	3
5. Bố cục khóa luận.....	3

CHƯƠNG 1: TRUNG TÂM THÔNG TIN - THƯ VIỆN TRƯỜNG ĐẠI

HỌC THƯƠNG MẠI HÀ NỘI VỚI NGUỒN LỰC THÔNG TIN..... 4

1.1 Vài nét về Trung tâm Thông tin – Thư viện trường Đại học Thương mại Hà Nội..... 4

1.1.1 Quá trình hình thành và phát triển..... 4

1.1.2 Chức năng, nhiệm vụ và cơ cấu tổ chức..... 6

1.1.2.1 Chức năng, nhiệm vụ..... 6

1.1.2.2 Cơ cấu tổ chức..... 7

1.1.3 Đặc điểm người dùng tin và nhu cầu tin..... 10

1.2 Đặc điểm nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin – Thư viện trường Đại học Thương mại Hà Nội..... 13

1.2.1 Đặc điểm nội dung..... 15

1.2.2 Đặc điểm loại hình..... 17

1.2.3 Đặc điểm ngôn ngữ..... 19

CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG TỔ CHỨC NGUỒN LỰC THÔNG TIN TẠI

TRUNG TÂM THÔNG – TIN THƯ VIỆN TRƯỜNG ĐẠI HỌC THƯƠNG MẠI HÀ NỘI..... 21

2.1 Tổ chức kho tài liệu..... 22

2.1.1 Kho đóng..... 25

2.1.2 Kho mở.....	30
2.1.3 Kho kết hợp.....	37
2.2 Xây dựng bộ máy tra cứu.....	47
2.2.1 Bộ máy tra cứu truyền thống.....	47
2.2.1.1 Hệ thống mục lục.....	47
2.2.1.1.1 Mục lục chữ cái.....	48
2.2.1.1.2 Mục lục phân loại.....	54
2.2.1.2 Kho tài liệu tra cứu.....	58
2.2.2 Bộ máy tra cứu hiện đại.....	63
2.2.2.1 Giao diện tìm tin và cơ sở dữ liệu.....	63
2.2.2.2 CD-ROM.....	66
2.2.2.3 Mạng và trang Website của TTTT-TV.....	67
CHƯƠNG 3: MỘT SỐ NHẬN XÉT VÀ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP.....	69
3.1 Nhận xét.....	69
3.1.1 Điểm mạnh.....	74
3.1.2 Hạn chế.....	77
3.2 Giải pháp.....	78
3.2.1 Hoàn thiện công tác tổ chức nguồn lực thông tin truyền thống, tăng cường tổ chức nguồn lực thông tin điện tử.....	78
3.2.2 Hoàn thiện bộ máy tra cứu.....	81
3.2.3 Nâng cao trình độ cán bộ thư viện.....	82
3.2.4 Đào tạo người dùng tin.....	83
KẾT LUẬN.....	84
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

LỜI NÓI ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Nhân loại đang bước vào kỷ nguyên của nền kinh tế tri thức với sự phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ và sự bùng nổ của các nguồn lực thông tin. Trong dòng chảy phát triển ấy, hoạt động thư viện đã và đang có những chuyển biến mạnh mẽ, vai trò của nguồn lực thông tin trong thư viện đối với đời sống xã hội càng trở nên có ý nghĩa hơn bao giờ hết, nhất là thư viện các trường đại học. Được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, mạng lưới thư viện các trường đại học nước ta đã phát triển rộng khắp cả về số lượng lẫn chất lượng. Ngày nay, thư viện các trường đại học không chỉ là nơi giữ sách mà nó còn là trái tim tri thức cung cấp nguồn lực thông tin nền tảng, các lĩnh vực tri thức đa ngành, chuyên ngành cho công tác đào tạo, nghiên cứu và các hoạt động phát triển khoa học công nghệ, góp phần đào tạo nguồn nhân lực có tri thức cho đất nước, thúc đẩy tiến bộ xã hội, phát triển sản xuất.

Nguồn lực thông tin là yếu tố quan trọng hàng đầu trong thư viện các trường đại học, nhìn vào hệ thống nguồn lực thông tin có thể có những đánh giá ban đầu về quy mô, chất lượng đào tạo của trường đại học đó thông qua các tiêu chí: tính cập nhật kiến thức và thông tin khoa học công nghệ, tính hiệu quả của công tác phổ biến thông tin nghiên cứu, tính hiện đại của nguồn thông tin...; bên cạnh đó nguồn lực thông tin còn có vai trò đáp ứng nhu cầu giảng dạy, học tập, nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ của nhà trường, giúp xây dựng thế hệ trẻ phát triển đất nước sau này. Với tầm quan trọng đó, bên cạnh việc bùng nổ các loại hình thông tin thì việc tổ chức nguồn tài nguyên thông tin của thư viện các trường đại học là vấn đề cần được quan tâm, đổi mới và năng động hơn; tạo điều kiện khai thác thông tin có giá trị, đáp ứng nhu cầu tin của người dùng tin.

Trường Đại học Thương mại Hà Nội là trường đại học đa ngành, đa lĩnh vực thương mại hiện đại; một trung tâm giáo dục đào tạo bậc đại học và sau đại học đạt chuẩn chất lượng cao của quốc gia và tiếp cận đẳng cấp quốc tế; cung cấp nguồn nhân lực trình độ cao trong các lĩnh vực thương mại đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Góp phần vào việc nâng cao chất lượng đào tạo của Nhà trường, Trung tâm Thông tin – Thư viện Trường Đại học Thương mại Hà Nội với hơn 50 năm xây dựng và phát triển đã xây dựng nguồn lực thông tin phong phú, đa dạng, được tổ chức và khai thác đáp ứng ngày càng cao yêu cầu đào tạo theo học chế tín chỉ của Nhà trường.

Với những lý do trên, em chọn đề tài “ **Công tác tổ chức nguồn lực thông tin tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Trường Đại học Thương mại Hà Nội**” làm đề tài khóa luận tốt nghiệp của mình.

2. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu

- Đối tượng nghiên cứu: Công tác tổ chức nguồn lực thông tin.
- Phạm vi nghiên cứu: Trung tâm Thông tin - Thư viện Trường Đại học Thương mại Hà Nội từ khi thành lập đến tháng 3/2013.

3. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở khảo sát thực trạng công tác tổ chức nguồn lực thông tin của Trung tâm Thông tin - Thư viện Trường Đại học Thương mại Hà Nội, những điểm mạnh, điểm yếu; từ đó đề xuất những giải pháp hợp lý nhằm tổ chức, quản lý và khai thác có hiệu quả các loại tài nguyên thông tin, phục vụ tốt yêu cầu giảng dạy, học tập và nghiên cứu khoa học của cán bộ, giảng viên và sinh viên trong trường.

Qua khảo sát thực trạng công tác tổ chức NLTT tại TTTT - TV Trường Đại học Thương mại Hà Nội có thể thấy TT đã tổ chức NLTT khá hợp lý, khoa học, nhất quán; mặc dù vẫn còn một số hạn chế, song TT đã có những kế hoạch khắc phục để tiếp tục phát triển và thực hiện mục tiêu trở thành TTTTV- hiện đại – thư viện điện tử, góp phần đắc lực phục vụ công tác đào tạo, nghiên cứu khoa học và quản lý của Nhà trường, nâng cao vị thế Trường Đại học Thương mại Hà Nội xứng tầm với các trường Đại học trong nước và trên toàn thế giới.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đoàn Phan Tân. Thông tin học. –H.: Đại học Quốc gia Hà Nội, 2006. - 388tr.; 21cm
2. Kỷ yếu 45 năm thành lập và phát triển Trung tâm Thông tin-Thư viện Trường Đại học Thương mại. 2010
3. Lê Văn Viết. Cẩm nang nghề thư viện. –H.: Văn hóa Thông tin, 2001. - 630 tr.; 21cm.
4. Lê Văn Viết .Thư viện học: Những bài viết chọn lọc. - H.: Văn hoá Thông tin, 2006. - 498tr. ; 21cm
5. Nguyễn Tiến Hiền, Kều Văn Hót. Tổ chức và bảo quản tài liệu. –H.: Đại học Quốc gia Hà Nội, 2010. -158tr.;21cm.
6. Nguyễn Thị Thảo. Tìm hiểu việc tổ chức và bảo quản kho tài liệu tại thư viện trường Đại học Luật Hà Nội: Luận văn tốt nghiệp. – H.: Trường Đại học Văn hóa, 2007.
7. Nguyễn Thị Việt. Tìm hiểu bộ máy tra cứu tin của thư viện Học viện Kỹ thuật Quân đội. – H.: Trường Đại học Văn hóa, 2006.
8. Trần Thị Bích Hồng, Cao Minh Kiểm. Tra cứu thông tin trong hoạt động thư viện – thông tin. – H.: Đại học văn hóa Hà Nội, 2004. – 309tr.;19cm.
9. Vũ Duy Hiệp. Chia sẻ nguồn lực thông tin trong hệ thống Thư viện các trường Đại học Việt Nam.
http://lib.vinhuni.edu.vn/index.php?option=com_content&view=article&id=112:chia-se-nguon-luc-thong-tin&catid=9:nguyen-cuu-kh&Itemid=9
10. Website của TTTT-TV trường Đại học Thương mại:
<http://thuvien.vcu.edu.vn/sites/apd/vie/Home.aspx>